

Faux Pas- Test Rozpoznawania Nietaktów (Wersja dla dorosłych)

Autorzy: Valerie E. Stone i Simon Baron-Cohen

Tłumaczenie na język polski:

Magdalena Król, Michał Włosik, Katarzyna Byrka, Katarzyna Cantarero

Właściwa źródło do cytowania testu:

Stone, V.E., Baron-Cohen, S. & Knight, R.T. (1998). Frontal lobe contributions to theory of mind. *Journal of Cognitive Neuroscience*, 10, 640-656.

Gregory, C. , Lough, S., Stone, V.E., Erzinclioglu, S., Martin, L., Baron-Cohen, S. & Hodges, J. (2002). Theory of mind in frontotemporal dementia and Alzheimer's disease: Theoretical and practical implications. *Brain*, 125, 752-64.

Wersja dla dorosłych jest w przybliżeniu oparta na wersja dla dzieci tego samego testy użytej w:

Baron-Cohen, S., O'Riordan, M., Jones, R., Stone, V.E. & Plaisted, K. (1999). A new test of social sensitivity: Detection of faux pas in normal children and children with Asperger syndrome. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 29, 407-418.

DBAJ O DRZEWA- WYDRUKUJ TEN DOKUMENT DWUSTRONNIE

Przeprowadzanie testu faux pas

Test składa się z 10 historyjek z faux pas (numery 2,4,7,11,12,13,14,15,16, 18) i 10 historyjek kontrolnych, w których nie występuje faux pas (numery 1,3,5,6,8,9,10,17,19 20). Ich kolejność została wybrana losowo.

Położ historyjki przed badanym. Powiedz: „Przeczytam Pani/Panu krótkie historyjki i zadam kilka pytań do każdej z nich. Ma Pan/Pani kopię każdej historyjki przed sobą, żeby mógł/a Pan/i równocześnie ją czytać i później do niej wracać.”

Następnie odczytaj historyjki na głos i zadaj do każdej z nich pytania. Jeżeli badany odpowie na pierwsze pytanie „nie, nikt nie powiedział niczego, czego nie powinien był, ani niczego niezręcznego”, przejdź od razu do pytań kontrolnych dla tej historyjki.

Pamiętaj by zadać pytania kontrolne dla każdej z historyjek, niezależnie od tego, czy badany powie „tak” czy „nie” w odpowiedzi na pytanie czy ktoś powiedział coś niezręcznego.

Każda historyjka ma taki sam format pytań. Historyjka jest na górze strony, a następnie seria pytań do każdej historyjki wygląda następująco:

(Pierwsze dwa pytania dotyczą *wykrycia faux pas*)

1. Czy ktokolwiek powiedział coś, czego nie wypadalo powiedzieć, albo coś niezręcznego?

Jeśli tak, zapytaj:

2. Kto powiedział coś, czego nie wypadalo powiedzieć, albo coś niezręcznego?

3. Dlaczego ta osoba nie powinna była tego mówić, lub dlaczego to było niezręczne?

(Trzecie pytanie dotyczy *Rozumienia Nietaktu*)

(Czwarte pytanie dotyczy *Intencji* – intencji/motywacji mówiącego)

4. Jak myślisz, czemu ta osoba to powiedziała?

(Piąte pytanie dotyczy *Przekonania* – prawdziwego lub nieprawdziwego przekonania postaci)

5. Czy X wiedział/ zdawał sobie sprawę, że Y?

(Szóste pytanie dotyczy *Empatii* – czy osoba badana wie jak osoby z historyjki by się czuly?)

6. Jak sądzisz, jak X się czuł/a?

(Siódme i ósme pytania dotyczy *Rozumienia* historyjki)

Pamiętaj by zadać pytania kontrolne dla każdej historyjki, niezależnie od tego, czy badany powie „tak” czy „nie” w odpowiedzi na pytanie czy ktoś powiedział coś niezręcznego.

Pytania kontrolne

7. Pierwsze pytanie o ogólne rozumienie historyjki

8. Drugie pytanie o ogólne rozumienie historyjki

Historyjka 1.

Wiktoria była na przyjęciu w domu u swojego przyjaciela Olka. Właśnie rozmawiała z Olkiem, kiedy inna kobieta podeszła do nich. To była sąsiadka Olka, która powiedziała: „Cześć”, po czym zwróciła się do Wiktorii i powiedziała: „Chyba się jeszcze nie poznałyśmy, mam na imię Maria, a ty?”
„Jestem Wiktoria”
„Czy ktoś chciałby coś do picia?”, zapytał Olek.

1. Czy ktokolwiek powiedział coś, czego nie wypadało powiedzieć, albo coś niezręcznego?

Jeśli tak, zapytaj:

2. Kto powiedział coś, czego nie wypadało powiedzieć, albo coś niezręcznego?
3. Dlaczego ta osoba nie powinna była tego mówić, lub dlaczego to było niezręczne?
4. Jak myślisz, czemu ta osoba to powiedziała?
5. Czy Wiktoria i Maria znały się wcześniej?
6. Jak sądzisz, jak Wiktoria się czuła?

Pytania kontrolne:

7. Gdzie Wiktoria była w tej historyjce?
8. Kto był gospodarzem przyjęcia?

Historyjka 2. Mąż Heleny planował dla niej przyjęcie- niespodziankę z okazji jej urodzin. Zaprosił na nie Sonię, przyjaciółkę Heleny, i powiedział jej: „Nie mów nikomu, szczególnie Helenie”. Dzień przed przyjęciem, Helena była w domu Sonii i Sonia rozlała kawę na nową sukienkę, która wisiała na krześle. „O nie!” powiedziała Sonia, „Miałam ją założyć na twoje przyjęcie”. „Jakie przyjęcie” zapytała Helena. „Chodź” powiedziała Sonia „Zobaczmy czy da się jakoś tę plamę wywabić”

1. Czy ktokolwiek powiedział coś, czego nie wypadało powiedzieć, albo coś niezręcznego?

Jeśli tak, zapytaj:

2. Kto powiedział coś, czego nie wypadało powiedzieć, albo coś niezręcznego?
3. Dlaczego ta osoba nie powinna była tego mówić, lub dlaczego to było niezręczne?
4. Jak myślisz, czemu ta osoba to powiedziała?
5. Czy Sonia pamiętała, że przyjęcie miało być niespodzianką?
6. Jak sądzisz, jak Helena się czuła?

Pytania kontrolne:

7. Dla kogo miało być przyjęcie niespodzianką w tej historyjce?
8. Co się wylało na sukienkę?

Historyjka 3. Jakub poszedł na zakupy, by wybrać sobie koszulę pasującą do jego garnituru. Sprzedawca pokazał mu kilka koszul. Jakub popatrzył na nie i w końcu znalazł taką, która była we właściwym kolorze. Ale kiedy poszedł do przymierzalni i przymierzył ją, nie pasowała na niego. „Obawiam się, że jest zbyt mała” powiedział do sprzedawcy. „Proszę się nie przejmować” powiedział sprzedawca, „W przyszłym tygodniu będziemy mieli dostawę większych rozmiarów”. „Świetnie. W takim razie wtedy przyjdę” powiedział Jakub.

1. Czy ktokolwiek powiedział coś, czego nie wypadało powiedzieć, albo coś niezręcznego?

Jeśli tak, zapytaj:

2. Kto powiedział coś, czego nie wypadało powiedzieć, albo coś niezręcznego?
3. Dlaczego ta osoba nie powinna była tego mówić, lub dlaczego to było niezręczne?
4. Jak myślisz, czemu ta osoba to powiedziała?
5. Kiedy Jakub mierzył koszulę, czy wiedział, że nie mają jego rozmiaru?
6. Jak sądzisz, jak Jakub się czuł?

Pytania kontrolne:

7. Co Jakub chciał kupić w tej historyjce?
8. Czemu chciał wrócić do sklepu w przyszłym tygodniu?

Historyjka 4. Julka niedawno wprowadziła się do nowego mieszkania. Julka poszła na zakupy i kupiła nowe zasłony do swojej sypialni. Kiedy zakończyła urządzenie mieszkania, jej przyjaciółka Lilka przyszła ją odwiedzić. Julka oprowadziła ją po mieszkaniu i zapytała: „Jak ci się podoba moja sypialnia?”. „Te zasłony są okropne” powiedziała Lilka „Mam nadzieję, że kupisz sobie nowe!”

1. Czy ktokolwiek powiedział coś, czego nie wypadało powiedzieć, albo coś niezręcznego?

Jeśli tak, zapytaj:

2. Kto powiedział coś, czego nie wypadało powiedzieć, albo coś niezręcznego?
3. Dlaczego ta osoba nie powinna była tego mówić, lub dlaczego to było niezręczne?
4. Jak myślisz, czemu ta osoba to powiedziała?
5. Czy Lilka wiedziała, kto kupił zasłony?
6. Jak sądzisz, jak Julka się czuła?

Pytania kontrolne:

7. Co Julka właśnie kupiła w sklepie?
8. Od jak dawna Julka mieszkała w tym mieszkaniu?

Historyjka 5. Robert poszedł ostrzyć się do fryzjera. „Jak Pana ostrzyć?” zapytał fryzjer. „Chciałbym mieć taką samą fryzurę jak teraz, tylko krótszą o dwa centymetry”, odpowiedział Robert. Fryzjer podstrzygł trochę nierówno z przodu, więc musiał ostrzyć resztę krócej, żeby się wyrównało. „Obawiam się, że jest trochę krócej niż pan chciał” powiedział fryzjer. „Oj tam” powiedział Robert „Odrośnie”.

1. Czy ktokolwiek powiedział coś, czego nie wypadało powiedzieć, albo coś niezręcznego?

Jeśli tak, zapytaj:

2. Kto powiedział coś, czego nie wypadało powiedzieć, albo coś niezręcznego?
3. Dlaczego ta osoba nie powinna była tego mówić, lub dlaczego to było niezręczne?
4. Jak myślisz, czemu ta osoba to powiedziała?
5. Czy Robert wiedział podczas strzyżenia, że fryzjer strzyże go za krótko?
6. Jak sądzisz, jak Robert się czuł?

Pytania kontrolne:

7. Jak Robert chciał żeby go ostrzyć w tej historyjce?
8. Jak fryzjer go ostrzygł?

Historyjka 6. Janek zatrzymał się na stacji benzynowej po drodze do domu, by zatankować. Po zatankowaniu podał kasjerowi swoją kartę kredytową. Kasjer włożył ją do czytnika przy kasie. „Przykro mi” powiedział „Czytnik nie akceptuje pana karty”. „Hmm, a to ciekawe” powiedział Janek. „No trudno, zapłacę gotówką”. Dał kasjerowi pięćdziesiąt złotych i powiedział: „Napelnilem bak bezołowiową”.

1. Czy ktokolwiek powiedział coś, czego nie wypadało powiedzieć, albo coś niezręcznego?

Jeśli tak, zapytaj:

2. Kto powiedział coś, czego nie wypadało powiedzieć, albo coś niezręcznego?
3. Dlaczego ta osoba nie powinna była tego mówić, lub dlaczego to było niezręczne?
4. Jak myślisz, czemu ta osoba to powiedziała?
5. Czy Janek wiedział, że czytnik nie przyjmie jego karty, kiedy podawał ją kasjerowi?
6. Jak sądzisz, jak Janek się czuł?

Pytania kontrolne:

7. Po co Janek się zatrzymał po drodze w tej historyjce?
8. Dlaczego Janek zapłacił gotówką?

Historyjka 7. Sylwia jest trzyletnią dziewczynką o okrągłej buzi i z jasnymi włosami. Sylwia jest w domu swojej cioci Karoliny. Zadzwoił dzwonek i ciocia Karolina otworzyła drzwi. To była Małgosia, sąsiadka.

„Cześć” powiedziała ciocia Karolina „Miło, że wpadłaś”.

Małgosia powiedziała „Cześć”, potem popatrzyła na Sylwię i powiedziała: „O, chyba jeszcze nie poznałam tego chłopczyka. Jak masz na imię?”

1. Czy ktokolwiek powiedział coś, czego nie wypadało powiedzieć, albo coś niezręcznego?

Jeśli tak, zapytaj:

2. Kto powiedział coś, czego nie wypadało powiedzieć, albo coś niezręcznego?

3. Dlaczego ta osoba nie powinna była tego mówić, lub dlaczego to było niezręczne?

4. Jak myślisz, czemu ta osoba to powiedziała?

5. Czy Małgosia wiedziała, że Sylwia jest dziewczynką?

6. Jak sądzisz, jak Sylwia się czuła?

Pytania kontrolne:

7. Gdzie Sylwia była w tej historyjce?

8. Kto przyszedł w odwiedziny?

Historyjka 8. Joasia wzięła swojego psa Ziutka do parku na spacer. Rzuciła mu patyk, żeby aportował. Po jakimś czasie Paulina, sąsiadka Joasi, akurat przechodziła. Rozmawiały przez parę minut. Potem Paulina zapytała „Idziesz do domu? Może pójdziemy razem?” „Jasne” powiedziała Joasia. Zawołała Ziutka, ale on był zajęty ganiem za gołębiami i nie przyszedł. „Wygląda na to, że on nie chce jeszcze wracać” powiedziała „Chyba zostaniemy jeszcze trochę”. „Ok” powiedziała Paulina „To do zobaczenia później”.

1. Czy ktokolwiek powiedział coś, czego nie wypadło powiedzieć, albo coś niezręcznego?

Jeśli tak, zapytaj:

2. Kto powiedział coś, czego nie wypadło powiedzieć, albo coś niezręcznego?
3. Dlaczego ta osoba nie powinna była tego mówić, lub dlaczego to było niezręczne?
4. Jak myślisz, czemu ta osoba to powiedziała?
5. Czy Paulina wiedziała, że Joasia nie będzie mogła wrócić z nią do domu, kiedy jej to zaproponowała?
6. Jak sądzisz, jak Paulina się czuła?

Pytania kontrolne:

7. Gdzie Joasia zabrała Ziutka w tej historyjce?
8. Czemu Joasia nie wróciła do domu z Pauliną?

Historyjka 9. Joanna grała jedną z głównych ról w zeszłorocznym przedstawieniu szkolnym i w tym roku także bardzo chciała zagrać główną rolę. Zapisła się na zajęcia teatralne, a wiosną zgłosiła się na casting do przedstawienia. W dniu, gdy zostały ogłoszone decyzje o przydziale ról, poszła przed lekcjami sprawdzić listę osób, które dostały role.

Nie została jej przydzielona główna rola, a zamiast tego otrzymała tylko drobną rolę. Pobiegła do swojego chłopaka na korytarzu i powiedziała mu, co się stało. „Przykro mi” powiedział „Musisz być rozczarowana”. „Tak” odpowiedziała Joanna „Muszę się zastanowić czy wezmę tę rolę”.

1. Czy ktokolwiek powiedział coś, czego nie wypadało powiedzieć, albo coś niezręcznego?

Jeśli tak, zapytaj:

2. Kto powiedział coś, czego nie wypadało powiedzieć, albo coś niezręcznego?
3. Dlaczego ta osoba nie powinna była tego mówić, lub dlaczego to było niezręczne?
4. Jak myślisz, czemu ta osoba to powiedziała?
5. Kiedy Joanna przybiegła do niego na korytarzu, czy jej chłopak wiedział, że nie dostała głównej roli?
6. Jak sądzisz, jak Joanna się czuła?

Pytania kontrolne:

7. Jaką rolę Joanna dostała w tej historyjce?
8. Jaką rolę miała w ubiegłym roku?

Historyjka 10. Jacek był w bibliotece. Odszukał książkę o żegludze śródziemnomorskiej, którą chciał wypożyczyć i poszedł do biurka bibliotekarki, by mogła ją mu wypożyczyć. Kiedy zajrzał do portfela, odkrył, że zostawił swoją kartę biblioteczną w domu. „Przepraszam” powiedział do kobiety za biurkiem „Chyba zostawiłem kartę biblioteczną w domu”.

„Nie szkodzi” odpowiedziała „Proszę mi podać swoje nazwisko, jeśli jest pan w komputerze, to mogę wypożyczyć panu książkę, jeśli pokaże mi pan swój dowód osobisty”.

1. Czy ktokolwiek powiedział coś, czego nie wypadało powiedzieć, albo coś niezręcznego?

Jeśli tak, zapytaj:

2. Kto powiedział coś, czego nie wypadało powiedzieć, albo coś niezręcznego?

3. Dlaczego ta osoba nie powinna była tego mówić, lub dlaczego to było niezręczne?

4. Jak myślisz, czemu ta osoba to powiedziała?

5. Czy Jacek wiedział, że nie zabrał swojej karty bibliotecznej, kiedy poszedł do biblioteki?

6. Jak sądzisz, jak Jacek się czuł?

Pytania kontrolne:

7. Jaką książkę Jacek wypożyczył w bibliotece w tej historyjce?

8. Czy uda mu się wypożyczyć tę książkę?

Historyjka 11. Agata Rogalska, menedżer w firmie komputerowej ABCO Software Design, zwołała zebranie dla swoich pracowników. „Mam wam coś do powiedzenia” powiedziała „Maciej Gromkiewicz, jeden z naszych księgowych, jest chory na raka i przebywa w szpitalu”
Wszyscy ucichli, wiadomość do nich powoli dochodziła, kiedy Andrzej, inżynier oprogramowania, wszedł do sali spóźniony. „Hej, slyszalem fajny kawał wczoraj!” powiedział Robert „Co śmiertelnie chory pacjent powiedział do swojego lekarza?”
Agata powiedziała „Dobrze, zajmijmy się teraz sprawami firmowymi”.

1. Czy ktokolwiek powiedział coś, czego nie wypadalo powiedziec, albo coś niezręcznego?

Jeśli tak, zapytaj:

2. Kto powiedział coś, czego nie wypadalo powiedziec, albo coś niezręcznego?
3. Dlaczego ta osoba nie powinna była tego mówić, lub dlaczego to było niezręczne?
4. Jak myślisz, czemu ta osoba to powiedziała?
5. Czy kiedy Andrzej wszedł do sali, to wiedział, że księgowy jest chory na raka?
6. Jak sądzisz, jak Agata, menedżerka, się czuła?

Pytania kontrolne:

7. Co Agata, menedżerka, powiedziała pracownikom na zebraniu?
8. Kto spóźnił się na zebranie?

Historyjka 12. Michał, dziewięcioletni chłopiec, zaczął naukę w nowej szkole. Właśnie korzystał z jednej ze szkolnych toalet, kiedy Tomek i Piotrek przyszli umyć ręce. Tomek powiedział do Piotrka: „Znasz tego nowego? Ma na imię Michał. Dziwnie wygląda, co nie? I do tego jest bardzo niski!”. Michał wyszedł z toalety i wtedy Tomek i Piotrek zobaczyli go. Piotrek powiedział: „O, cześć, Michał! Idziesz grać teraz w piłkę nożną?”

1. Czy ktokolwiek powiedział coś, czego nie wypadało powiedzieć, albo coś niezręcznego?

Jeśli tak, zapytaj:

2. Kto powiedział coś, czego nie wypadało powiedzieć, albo coś niezręcznego?
3. Dlaczego ta osoba nie powinna była tego mówić, lub dlaczego to było niezręczne?
4. Jak myślisz, czemu ta osoba to powiedziała?
5. Czy kiedy Tomek wiedział, że Michał jest w jednej z toalet, kiedy rozmawiał z Piotrkiem?
6. Jak sądzisz, jak Michał, się czuł?

Pytania kontrolne:

7. Gdzie Michał był podczas rozmowy Tomka i Piotrka w tej historyjce?
8. Co Tomek powiedział o Michale?

Historyjka 13. Kuzyn Kasi, Szymon, przyszedł do niej w odwiedziny i Kasia upiekła specjalnie dla niego szarlotkę. Po obiedzie Kasia powiedziała: „Upiekłam ciasto specjalnie dla ciebie. Jest w kuchni”.

„Mmmm” odpowiedział Szymon „Pysznie pachnie! Uwielbiam ciasta, pomijając oczywiście szarlotkę”.

1. Czy ktokolwiek powiedział coś, czego nie wypadało powiedzieć, albo coś niezręcznego?

Jeśli tak, zapytaj:

2. Kto powiedział coś, czego nie wypadało powiedzieć, albo coś niezręcznego?

3. Dlaczego ta osoba nie powinna była tego mówić, lub dlaczego to było niezręczne?

4. Jak myślisz, czemu ta osoba to powiedziała?

5. Czy kiedy Szymon poczuł zapach ciasta, wiedział, że to była szarlotka?

6. Jak sądzisz, jak Kasia się czuła?

Pytania kontrolne:

7. Jakie ciasto Kasia upiekła w tej historyjce?

8. Skąd Kasia i Szymon się znali?

Historyjka 14. Maja kupiła swojej przyjaciółce Ani kryształową miskę jako prezent ślubny. Wesele Ani było bardzo duże i otrzymała bardzo wiele prezentów.

Mniej więcej rok później, Maja przyszła do Ani na obiad. Maja niechcący zrzuciła butelkę wina na kryształową miskę i miska się stłukła. „Bardzo przepraszam. Rozbiłam miskę” powiedziała Maja. „Nie przejmuj się” powiedziała Ania „Wcale mi się nie podobała. Ktoś mi ją dał w prezencie ślubnym.”

1. Czy ktokolwiek powiedział coś, czego nie wypadło powiedzieć, albo coś niezręcznego?

Jeśli tak, zapytaj:

2. Kto powiedział coś, czego nie wypadło powiedzieć, albo coś niezręcznego?

3. Dlaczego ta osoba nie powinna była tego mówić, lub dlaczego to było niezręczne?

4. Jak myślisz, czemu ta osoba to powiedziała?

5. Czy Ania pamiętała, że to Maja dała jej tę miskę?

6. Jak sądzisz, jak Maja się czuła?

Pytania kontrolne:

7. Co Maja dała Ani w prezencie ślubnym w tej historyjce?

8. W jaki sposób miska się stłukła?

Historyjka 15. W szkole podstawowej nr 47 był konkurs na opowiadanie. Każdy mógł w nim wystartować. Grupa piątoklasistów zgłosiła swoje opowiadania. Hani bardzo podobało się jej własne opowiadanie, które zgłosiła do konkursu.

Kilka dni później, wyniki konkursu zostały ogłoszone: Hania nie została nagrodzona, ale jej kolega z klasy, Kuba, zajął pierwsze miejsce. Następnego dnia Hania siedziała na ławce z Kubą. Kuba powiedział „Wygrać w tym konkursie było naprawdę łatwo. Wszystkie pozostałe opowiadania były naprawdę beznadziejne”. „Gdzie powiesz swój dyplom?” zapytała Hania.

1. Czy ktokolwiek powiedział coś, czego nie wypadało powiedzieć, albo coś niezręcznego?

Jeśli tak, zapytaj:

2. Kto powiedział coś, czego nie wypadało powiedzieć, albo coś niezręcznego?

3. Dlaczego ta osoba nie powinna była tego mówić, lub dlaczego to było niezręczne?

4. Jak myślisz, czemu ta osoba to powiedziała?

5. Czy Kuba wiedział, że Hania zgłosiła swoje opowiadanie do konkursu?

6. Jak sądzisz, jak Hania się czuła?

Pytania kontrolne:

7. Kto wygrał konkurs w tej historyjce?

8. Czy Hania została nagrodzona w konkursie?

Historyjka 16. Olek był w restauracji. Wylał niechcący kawę na podłogę. „Przyniosę panu kolejną filiżankę kawy” powiedział kelner. Kelner nie wracał przez jakiś czas.

Wojtek był innym klientem restauracji, czekał koło baru by zapłacić rachunek. Olek podszedł do Wojtka i powiedział „Rozlałem kawę koło mojego stolika. Czy mógłby pan to wytrzeć?”

1. Czy ktokolwiek powiedział coś, czego nie wypadało powiedzieć, albo coś niezręcznego?

Jeśli tak, zapytaj:

2. Kto powiedział coś, czego nie wypadało powiedzieć, albo coś niezręcznego?
3. Dlaczego ta osoba nie powinna była tego mówić, lub dlaczego to było niezręczne?
4. Jak myślisz, czemu ta osoba to powiedziała?
5. Czy Olek wiedział, że Wojtek jest klientem restauracji?
6. Jak sądzisz, jak Wojtek się czuł?

Pytania kontrolne:

7. Dlaczego Wojtek stał koło baru w tej historyjce?
8. Co Olek rozlał?

Historyjka 17. Elżbieta czekała na autobus na przystanku. Autobus się spóźniał i Elżbieta stała już od dłuższego czasu. Miała 65 lat i długotrwałe stanie męczyło ją. Kiedy autobus wreszcie przyjechał, było w nim tłoczno i nie było wolnych miejsc. Elżbieta zauważyła swojego sąsiada Sławka, stojącego w korytarzu autobusu. „Witaj Elżbieto” powiedział Sławek „Długo czekałaś?” „Okolo 20 minut” odpowiedziała Elżbieta. Młody mężczyzna, który siedział na jednym z siedzeń, wstał. „Przepraszam, czy chciałaby Pani usiąść?”.

1. Czy ktokolwiek powiedział coś, czego nie wypadało powiedzieć, albo coś niezręcznego?

Jeśli tak, zapytaj:

2. Kto powiedział coś, czego nie wypadało powiedzieć, albo coś niezręcznego?
3. Dlaczego ta osoba nie powinna była tego mówić, lub dlaczego to było niezręczne?
4. Jak myślisz, czemu ta osoba to powiedziała?
5. Czy Sławek wiedział jak długo Elżbieta czekała na autobus, kiedy Elżbieta wsiadła do autobusu?
6. Jak sądzisz, jak Elżbieta się czuła?

Pytania kontrolne:

7. Dlaczego Elżbieta czekała na przystanku 20 minut?
8. Czy w autobusie były jakieś wolne miejsca siedzące, kiedy Elżbieta wsiadła?

Historyjka 18. Grzegorz właśnie zaczął pracę w nowej firmie. Pewnego dnia, w pomieszczeniu socjalnym, Grzegorz rozmawiał z nowym kolegą Pawłem: „Co robi twoja żona?” zapytał Paweł. „Jest prawniczką” odpowiedział Grzegorz.

Parę minut później do pomieszczenia weszła Ewa, wyglądająca na poirytowaną. „Właśnie miałam najgorszą rozmowę telefoniczną” powiedziała do nich. „Prawnicy są strasznie aroganccy i chciwi. Nie znoszę ich.” „Chciałabyś pójść ze mną by rzucić okiem na te raporty?” Paweł zapytał Ewę. „Nie teraz” odpowiedziała „Muszę napić się kawy”.

1. Czy ktokolwiek powiedział coś, czego nie wypadało powiedzieć, albo coś niezręcznego?

Jeśli tak, zapytaj:

2. Kto powiedział coś, czego nie wypadało powiedzieć, albo coś niezręcznego?
3. Dlaczego ta osoba nie powinna była tego mówić, lub dlaczego to było niezręczne?
4. Jak myślisz, czemu ta osoba to powiedziała?
5. Czy Ewa wiedziała, że żona Grzegorza jest prawniczką?
6. Jak sądzisz, jak Grzegorz się czuł?

Pytania kontrolne:

7. Czym zajmuje się zawodowo żona Grzegorza w tej historyjce?
8. Gdzie Grzegorz i Paweł rozmawiali?

Historyjka 19. Marek kupił nowy samochód, czerwonego Peugeota. Kilka tygodni po zakupie, cofając samochód wjechał w samochód swojego sąsiada Tadek, w stare zjeżdżone Volvo. Jego nowy samochód w ogóle się nie uszkodził i nie uszkodził też za bardzo samochodu Tadek - tylko mała ryska na lakierze koło koła. Pomimo tego, poszedł do domu Tadek i zapukał do drzwi. Kiedy Tadek otworzył, Marek powiedział „Bardzo cię przepraszam. Zarysowałem ci właśnie samochód”.

Tadek wyszedł z domu by przyjrzeć się temu i powiedział: „Nie przejmuj się. To było niechcący.”

1. Czy ktokolwiek powiedział coś, czego nie wypadało powiedzieć, albo coś niezręcznego?

Jeśli tak, zapytaj:

2. Kto powiedział coś, czego nie wypadało powiedzieć, albo coś niezręcznego?
3. Dlaczego ta osoba nie powinna była tego mówić, lub dlaczego to było niezręczne?
4. Jak myślisz, czemu ta osoba to powiedziała?
5. Czy Marek wiedział jak Tadek zareaguje?
6. Jak sądzisz, jak Tadek się czuł?

Pytania kontrolne:

7. Co Marek zrobił z samochodem Tadek w tej historyjce?
8. Jak Tadek zareagował?

Historyjka 20. Alicja poszła do sklepu mięsnego kupić mięso. W sklepie było tłoczno i głośno. Zapytała sprzedawcę „Czy są kurczaki z wolnego wybiegu?”. Sprzedawca pokiwał głową i zaczął pakować dla niej pieczonego kurczaka.

„Przepraszam” powiedziała Alicja „Chyba mówiłam trochę za cicho. Zapytałam czy są kurczaki z wolnego wybiegu.”

„A, przepraszam” powiedział sprzedawca „Niestety się skończyły”.

1. Czy ktokolwiek powiedział coś, czego nie wypadło powiedzieć, albo coś niezręcznego?

Jeśli tak, zapytaj:

2. Kto powiedział coś, czego nie wypadło powiedzieć, albo coś niezręcznego?

3. Dlaczego ta osoba nie powinna była tego mówić, lub dlaczego to było niezręczne?

4. Jak myślisz, czemu ta osoba to powiedziała?

5. Czy sprzedawca wiedział, że Alicja chciała kurczaka z wolnego wybiegu, kiedy zaczął pakować dla niej kurczaka?

6. Jak sądzisz, jak Alicja się czuła?

Pytania kontrolne:

7. Gdzie Alicja poszła w tej historyjce?

8. Czemu sprzedawca zaczął pakować dla niej pieczonego kurczaka?

Podliczanie wyników testu Faux Pas:

Wyniki testu Faux Pas nie powinny być podawane tylko jako wynik ogólny. Ogólny wynik może być podliczony, ale kilka innych wyników powinno być również podanych, by było jasne, z czym osoba badana ma problem. W razie pytań można skonsultować się z autorką testu (vestone@gmail.com), ponieważ może wydawać się to skomplikowane, podczas gdy jest bardzo intuicyjne, zdaniem autorki i innych badaczy ten sposób podliczania wyników działa najlepiej.

Mówiąc krótko, należy użyć zdrowego rozsądku. Dla każdej historyjki z Faux Pas (2,4, 7, 11-16, 18), badany otrzymuje 1 punkt za każde pytanie, na które udzielił właściwej odpowiedzi.

Wykrycie Faux Pas

Pierwsze pytanie: “Czy ktokolwiek powiedział coś, czego nie wypadalo powiedziec, albo coś niezręcznego?”

Historyjki z faux pas:	Właściwa odpowiedź: Tak	Niewłaściwa odpowiedź: Nie
Historyjki kontrolne:	Właściwa odpowiedź: Nie	Niewłaściwa odpowiedź: Tak

Drugie pytanie: Kto powiedział coś, czego nie wypadalo powiedziec, albo coś niezręcznego?

Każda odpowiedź, które jednoznacznie identyfikuje właściwą osobę jest poprawna, podanie imienia nie jest konieczne, np.:

- Historyjka o nazwaniu małej dziewczynki chłopczykiem: Małgosia (również może być: sąsiadka)
- Historyjka o kryształowej misce: Ania (również może być: gospodyni, kobieta, która wyszła za mąż)
- Historyjka o prawnikach: Ewa (również może być: kobieta, poirytowana kobieta)
- Historyjka o zasłonach: Lilka (również może być: przyjaciółka)
- Historyjka o dowcipie na temat raka: Andrzej (również może być: spóźniony)
- Historyjka o konkursie na opowiadanie: Kuba (również może być: chłopiec, który wygrał)
- Historyjka o rozlanej kawie: Olek (również może być: człowiek, który rozlał kawę)
- Historyjka o nowym uczniu w szkole: Tomek (również może być: Tomek i Piotrek)
- Historyjka o przyjęciu niespodziance: Sonia (również może być: kobieta, która rozlała kawę)
- Historyjka o szarlotce: Szymon (również może być: kuzyn Kasi)

Badanym, którzy odpowiedzą “nie” na pierwsze pytanie, nie zadajemy tego pytania i otrzymują za nie 0 punktów.

Podliczanie wyników dla drugiego pytania w przypadku historyjek kontrolnych jest trochę mniej intuicyjne, ponieważ przyznajemy punkty za brak odpowiedzi, a nie przyznajemy punktów za podanie odpowiedzi. Jeśli poprawnie powiedzą, że nikt nie powiedział nic niezręcznego, to nie powinni w ogóle odpowiadać na to pytanie. A więc, przyznajemy im 1 punkt za każde pytanie “kto”, na które nie odpowiedzieli w historyjkach kontrolnych. Jeśli podają jakąś odpowiedź, jest ona błędna, a więc dajemy im 0 punktów za każde pytanie „kto”, na które udzielił odpowiedzi.

Rozumienie Nietaktu

Trzecie pytanie: „Dlaczego ta osoba nie powinna była tego mówić, lub dlaczego to było niezręczne?”

W historyjkach z faux pas: badani, którzy odpowiedzą „nie” na pierwsze pytanie, nie otrzymują tego pytania, a więc powinni otrzymać 0 punktów. Jeśli udzielią odpowiedzi na to pytanie, każda rozsądna odpowiedź, która nawiązuje do nietaktu obecnego w historyjce powinna być zaliczona. Badany nie musi wprost nazywać stanów umysłowych, np. „Nie wiedział, że ich kolega ma raka, ale wszyscy inni wiedzieli”. Wystarczy odpowiedź: „Ponieważ Maciej był śmiertelnie chory” albo „bo jego żona jest prawniczką” albo „Nie powinno się wchodzić do czyjegoś nowego mieszkania i krytykować wystroju, bo nie wiadomo kto co kupił”. Odpowiedź uznaje się za nieprawidłową tylko jeśli odpowiedź badanego wykazuje brak zrozumienia dla nietaktu, czyli tego co w sytuacji było niezręczne czy obraźliwe. Przykłady (od pacjentów z uszkodzeniami ciała migdałowatego): „Sąsiadka nie powinna nazwać jej małą. Dzieci nie chcą by mówić na nie, że są małe” (brak zrozumienia, że Sylwia jest dziewczynką, a nie chłopcem), „Ewa nie powinna mówić mu, że chce kawę” (pominięta obraza w stosunku do Pawła), „Nie powinno się spóźniać na spotkania” (brak nawiązania do niestosownego dowcipu).

W historyjkach kontrolnych: Podliczanie wyników dla drugiego pytania w przypadku historyjek kontrolnych jest trochę mniej intuicyjne, ponieważ przyznajemy punkty za brak odpowiedzi, a nie przyznajemy punktów za podanie odpowiedzi. Jeśli poprawnie powiedzą, że nikt nie powiedział nic niezręcznego, to nie powinni w ogóle odpowiadać na to pytanie. A więc, przyznajemy im 1 punkt za każde pytanie „dlaczego”, na które nie odpowiedzieli w historyjkach kontrolnych. Jeśli podają jakąś odpowiedź, jest ona błędna, a więc dajemy im 0 punktów za każde pytanie „dlaczego”, na które udzielią odpowiedzi. Wyjątek: jeśli oceniający jest przekonany, że odpowiedź jest rozsądna, można przyznać punkt.

Intencje

Czwarte pytanie: Jak myślisz, czemu ta osoba to powiedziała?

W historyjkach z faux pas: badani, którzy odpowiedzą „nie” na pierwsze pytanie, nie otrzymują tego pytania, a więc powinni otrzymać 0 punktów. Jeśli udzielią odpowiedzi na to pytanie, każda rozsądna odpowiedź, która nawiązuje do nietaktu obecnego w historyjce powinna być zaliczona. Jeśli odpowiedź badanego wskazuje na zrozumienie, że jeden z bohaterów historyjki nie wiedział albo nie zdawał sobie sprawy z czegoś, wtedy odpowiedź jest prawdziwa, nawet jeśli nie ma odwołania się do stanów umysłowych wprost.

Uwaga: Odpowiedź zostaje uznana za nieprawidłową jeśli badany zdaje się uważać, że bohater specjalnie powiedział coś niezręcznego. Kilka przykładów od pacjentów z uszkodzeniami mózgu: „Olek nie powinien był żądać pomocy od innego klienta. Wyglądało to tak, jakby powiedział do kogoś równego sobie „Na kolana, chłoptasiu”” (odpowiedź nie wskazuje na zrozumienie, że Olek pomylił Wojtkę za pracownika restauracji), albo „Chciał sprawić przykrość Hani, chciał się wywyższyć” (brak zrozumienia dla tego, że Kuba nie wiedział, że Hania też startowała w konkursie), albo „Chciała, żeby Helena poczuła się zazdrosna” (odpowiedź wygląda na zmyśloną i nie ma odwołania do przyjęcia-niespodzianki). Niektórzy pacjenci mówią: „Nie wiem”, taka odpowiedź to również 0 punktów.

W historyjkach kontrolnych: Podliczanie wyników dla drugiego pytania w przypadku historyjek kontrolnych jest trochę mniej intuicyjne, ponieważ przyznajemy punkty za brak odpowiedzi, a nie przyznajemy punktów za podanie odpowiedzi. Jeśli poprawnie powiedzą, że nikt nie powiedział nic niezręcznego, to nie powinni w ogóle odpowiadać na to pytanie. A więc, przyznajemy im 1 punkt za każde pytanie dotyczące intencji, na które nie odpowiedzieli w historyjkach kontrolnych. Jeśli podają jakąś odpowiedź, jest ona błędna, a więc dajemy im 0 punktów za każde pytanie dotyczące intencji, na które udzielił odpowiedzi.

Przekonanie

Piąte pytanie: „Czy X wiedział/ zdawał sobie sprawę, że Y?”

Dla historyjek z faux pas: Celem tego pytania jest sprawdzenie, czy badany rozumie, że popełniony nietakt był nieintencjonalny. Badani, którzy odpowiedzą „nie” na pierwsze pytanie, nie otrzymują tego pytania, a więc powinni otrzymać 0 punktów. Jeśli udzielił odpowiedzi na to pytanie, ocena odpowiedzi jest prosta – 1 punkt jeśli zwróca uwagę, że bohater nie wiedział albo nie zdawał sobie sprawy, że jego/jej wypowiedź będzie niezręczna, 0 punktów jeśli odpowiedź nie wykaże wiedzy badanego na temat przekonań bohatera historyjki.

W historyjkach kontrolnych: Jeśli poprawnie powiedzą, że nikt nie powiedział nic niezręcznego, to nie powinni w ogóle odpowiadać na to pytanie. A więc, przyznajemy im 1 punkt za każde pytanie dotyczące przekonań, na które nie odpowiedzieli w historyjkach kontrolnych. ALE: pytanie służy sprawdzeniu czy są w stanie prześledzić stan wiedzy i przekonań bohaterów historyjki, nawet jeśli nie ma żadnego faux pas. A więc, pomimo, że nie powinni odpowiadać na to pytanie, ponieważ powinni powiedzieć „nie, nikt nie powiedział nic niezręcznego”, w dalszym ciągu ocena pytania o przekonania może mieć sens. Podliczanie wyników jest proste: 1 punkt jeśli poprawie podadzą stan wiedzy i przekonań bohatera historyjki, 0 punktów jeśli nie. Niespójności między odpowiedziami na pierwsze i piąte pytanie powinny być odnotowane.

Empatia

Szóste pytanie: „Jak sądzisz, jak X się czuł/a?” Sprawdzenie empatii badanego wobec bohaterów historyjki

Dla historyjek z faux pas: Odpowiedzi badanego powinny odzwierciedlać uczucia zranienia, złości, gniewu, zażenowania, rozczarowania- w zależności od historyjki. Przyznajemy 1 punkt za właściwe odpowiedzi i 0 punktów, gdy odpowiedzi są w oczywisty sposób niewłaściwe. Nawet w przypadkach uszkodzeń mózgu, kiedy pacjent nie był w stanie właściwie odpowiedzieć na pytanie o intencje, zwykle odpowiedzi na to pytanie są poprawne. Ale w dalszym ciągu, niewłaściwe odpowiedzi mają dużą wartość informacyjną.

W historyjkach kontrolnych: Jeśli poprawnie powiedzą, że nikt nie powiedział nic niezręcznego, to nie powinni w ogóle odpowiadać na to pytanie. A więc, przyznajemy im 1 punkt za każde pytanie dotyczące empatii, na które nie odpowiedzieli w historyjkach kontrolnych. ALE: pytanie służy sprawdzeniu czy są w stanie śledzić uczucia bohaterów historyjek kiedy nie ma w nich nietaktu. A więc, pomimo, że nie powinni odpowiadać na to pytanie, to przyznanie punktów za to pytanie w

dalszym ciągu ma sens. Punktacja jest prosta: 1 punkt jeśli poprawnie nazwą uczucia bohatera historyjki, 0 punktów jeśli nie.

Rozumienie- Pytania Kontrolne

Siódme i ósme pytanie: Wszyscy badani otrzymują te pytania, nawet jeśli odpowiedzieli “nie” na pierwsze pytanie. Pytania kontrolne dotyczące rozumienia historyjek sprawdzają czy badany jest zdezorientowany i zapomniał szczegółów historyjki, co zdarza się u pacjentów z bardziej zaawansowaną demencją oraz niektórych pacjentów z grzbietowo –bocznym uszkodzeniem płata czołowego. Odpowiedzi są oczywiste. Punkty za nie przyznaje się osobno od pozostałych pytań.

Przykłady poprawnych odpowiedzi dla historyjek z faux pas.

- Gdzie była Sylwia w historyjce? “W domu swojej cioci Karoliny” (jeden z badanych powiedział: “W korytarzu koło swojej cioci” i ta odpowiedź została zaliczona)
- Co Maja dała Ani w prezencie ślubnym w historyjce? “Kryształową miskę”, “Miskę”
- Czym zajmuje się zawodowo żona Grzegorza w tej historyjce? „Jest prawniczką”
- Co Julka właśnie kupiła w sklepie? „Nowe zasłony”, „zasłony”
- Co Agata, menedżerka, powiedziała pracownikom na zebraniu? „Księgowy ma raka”
- Kto wygrał konkurs w tej historyjce? „Kuba”
- Dlaczego Wojtek stał koło baru w tej historyjce? „Chciał zapłacić”
- Gdzie Michał był podczas rozmowy Tomka i Piotrka w tej historyjce? „W toalecie”
- Dla kogo miało być przyjęcie niespodzianka w tej historyjce? „Dla Heleny”
- Jakie ciasto Kasia upiekła w tej historyjce? „Szarlotkę”

Pacjenci z uszkodzeniami grzbietowo-bocznymi uszkodzeniami płata czołowego często mylą się w odpowiedziach na te pytania. Jeden z pacjentów odpowiedział, że przyjęcie niespodzianka miało być dla Soni, a że Helenie było przykro, że jej mąż wyprawia przyjęcie dla innej kobiety, zastanawiała się także czy Sonia i mąż Heleny mają romans.

Podliczanie wyników końcowych:

Podziel wyniki w ten sposób, najpierw podliczając wyniki dla pytań kontrolnych zarówno dla historyjek z faux pas i historyjek kontrolnych.

1) Pierwsze dwa wyniki to Punkty za Poprawne Odpowiedz w Pytaniach Kontrolnych, dla historyjek z Faux Pas i Historyjek Kontrolnych. By podliczyć ten wynik:

Krok 1. Dla historyjek z faux pas, dodaj do siebie liczbę poprawnych odpowiedzi za pytania 7 i 8, czyli pytania na rozumienie. Nazwiemy ten wynik „Poprawne Odpowiedzi na Pytania Kontrolne - Historyjki FP”. Maksymalny wynik to 20 punktów dla historyjek z faux pas.

Krok 2. Dla historyjek kontrolnych, dodaj do siebie liczbę poprawnych odpowiedzi za pytania 7 i 8, czyli pytania na rozumienie. Nazwiemy ten wynik „Poprawne Odpowiedzi za Pytania Kontrolne - Historyjki Kontrolne”.

Krok 3. Jeśli chcesz przeliczyć to na % właściwych odpowiedzi, należy każdy wynik podzielić na 20 (i potem pomnożyć przez 100).

Krok 4. Te wyniki są ważne, ponieważ należy inaczej patrzeć na wyniki w historyjkach, których badany nie zrozumiał. Dla każdej historyjki, w której są błędy w pytaniach kontrolnych, należy wykreślić wszystkie odpowiedzi badanego w tej historyjce.

NIE WLICZAJ ODPOWIEDZI NA ŻADNE Z PYTAŃ W TAKIEJ HISTORYJCE DO ŻADNEGO Z PONIŻSZYCH WYNIKÓW

2) Drugi wynik to Wynik Wykrycia Faux Pas (proporcja). By go obliczyć:

POMIŃ WSZYSTKIE HISTORYJKI, W KTÓRYCH ODPOWIEDŹ NA JEDNO LUB OBA Z PYTAŃ KONTROLNYCH BYŁA NIEPOPRAWNA.

Krok 1. Dla każdej historyjki z Faux Pas, podsumuj punkty za pierwsze pytanie (czy ktoś powiedział coś niewłaściwego) + punkty za drugie pytania (kto powiedział coś niewłaściwego?). Maksymalny wynik= 20 punktów.

Krok 2. Dla każdej historyjki kontrolnej, podsumuj punkty za pierwsze pytanie (czy ktoś powiedział coś niewłaściwego. Poprawna odpowiedź to „nie”). Maksymalny wynik= 10 punktów.

Krok 3. Dla każdej historyjki kontrolnej, podsumuj punkty za drugie pytanie (kto powiedział coś niewłaściwego?). Podliczanie wyników dla drugiego pytania w przypadku historyjek kontrolnych jest trochę mniej intuicyjne, ponieważ przyznajemy punkty za brak odpowiedzi, a nie przyznajemy punktów za podanie odpowiedzi. Jeśli poprawnie powiedzą, że nikt nie powiedział nic niezręcznego, to nie powinni w ogóle odpowiadać na to pytanie. A więc, przyznajemy im 1 punkt za każde pytanie „kto”, na które nie odpowiedzieli w historyjkach kontrolnych. Maksymalny wynik=10 punktów

Krok 4. Podsumuj wyniki z Kroku 3 i 4. Maksymalny wynik= 20 punktów.

Krok 5. Podsumuj wyniki z Kroku 2 i Kroku 4.

Krok 6. Podziel sumę z Kroku 5 przez liczbę punktów uzyskanych w odpowiedzi na pytania kontrolne („Poprawne Odpowiedzi na Pytania Kontrolne -Historyjki FP” + „Poprawne Odpowiedzi na Pytania Kontrolne -Historyjki Kontrolne”). Maksymalny Wynik Wykrycia Faux Pas= 1.0.

3) Trzeci wynik to „Rozumienie nietaktu”, proporcja (czemu nie powinno się tego mówić). By obliczyć ten wynik:

POMIŃ WSZYSTKIE HISTORYJKI, W KTÓRYCH ODPOWIEDŹ NA JEDNO LUB OBA Z PYTAŃ KONTROLNYCH BYŁA NIEPOPRAWNA.

Krok 1. Dla każdej historyjki z Faux Pas, podsumuj punkty za trzecie pytanie (czemu ta osoba nie powinna była tego mówić). Maksymalny wynik= 10 punktów.

Krok 2. Podliczanie wyników dla drugiego pytania w przypadku historyjek kontrolnych jest trochę mniej intuicyjne, ponieważ przyznajemy punkty za brak odpowiedzi, a nie przyznajemy punktów za podanie odpowiedzi. Jeśli poprawnie powiedzą, że nikt nie powiedział nic niezręcznego, to nie powinni w ogóle odpowiadać na to pytanie. A więc, przyznajemy im 1 punkt za każde pytanie „dlaczego”, na które nie odpowiedzieli w historyjkach kontrolnych. Za każde pytanie, gdzie badany poda odpowiedź, przyznajemy 0 punktów, ponieważ odpowiedź jest niewłaściwa. Maksymalny wynik=10 punktów.

Krok 3. Podsumuj wyniki z Kroku 1 i Kroku 2.

Krok 4. Podziel sumę z Kroku 3 przez liczbę punktów uzyskanych w odpowiedzi na pytania kontrolne („Poprawne Odpowiedzi na Pytania Kontrolne -Historyjki FP” + „Poprawne Odpowiedzi na Pytania Kontrolne -Historyjki Kontrolne”). Maksymalny Wynik = 1.0.

4) Czwarty wynik to wynik Intencji, proporcja, odpowiedzi na pytania czemu ta osoba to powiedziała?. Nazywamy to Intencjami, ponieważ jest to jedyne pytanie, które dotyczy motywacji i intencji mówiącego. To pytanie jest najbardziej czule na wykrywanie uszkodzeń mózgu. By podliczyć ten wynik:

POMIŃ WSZYSTKIE HISTORYJKI, W KTÓRYCH ODPOWIEDŹ NA JEDNO LUB OBA Z PYTAŃ KONTROLNYCH BYŁA NIEPOPRAWNA.

Krok 1. Dla każdej historyjki z Faux Pas, podsumuj punkty za czwarte pytanie. Maksymalny wynik= 10 punktów.

Krok 2. Podliczanie wyników w przypadku historyjek kontrolnych jest trochę mniej intuicyjne, ponieważ przyznajemy punkty za brak odpowiedzi, a nie przyznajemy punktów za podanie odpowiedzi. Jeśli poprawnie powiedzą, że nikt nie powiedział nic niezręcznego, to nie powinni w ogóle odpowiadać na to pytanie. A więc, przyznajemy im 1 punkt za każde pytanie, na które nie odpowiedzieli w historyjkach kontrolnych. Za każde pytanie, gdzie badany poda odpowiedź, przyznajemy 0 punktów, ponieważ odpowiedź jest niewłaściwa. Maksymalny wynik=10 punktów.

Krok 3. Podsumuj wyniki z Kroku 1 i Kroku 2.

Krok 4. Podziel sumę z Kroku 3 przez liczbę punktów uzyskanych w odpowiedzi na pytania kontrolne („Poprawne Odpowiedzi na Pytania Kontrolne -Historyjki FP” + „Poprawne Odpowiedzi na Pytania Kontrolne -Historyjki Kontrolne”). Maksymalny Wynik = 1.0.

5) Piąty wynik to Przekonanie (proporcja), wyniki w pytaniu „czy x wiedział y”. By obliczyć ten wynik:

Krok 1. Podlicz punkty za pytanie piąte („czy x wiedział, że y”) dla każdej historyjki z faux pas i każdej historyjki kontrolnej.

Krok 2. Podziel sumę z Kroku 1 przez liczbę punktów uzyskanych w odpowiedzi na pytania kontrolne („Poprawne Odpowiedzi na Pytania Kontrolne -Historyjki FP” + „Poprawne Odpowiedzi na Pytania Kontrolne -Historyjki Kontrolne”). Maksymalny Wynik = 1.0.

6) Szósty wynik to Empatia (proporcja), wyniki w pytaniu „czy x wiedział y”. By obliczyć ten wynik:

Krok 1. Podlicz punkty za pytanie szóste („jak x się czuł”) dla każdej historyjki z faux pas i każdej historyjki kontrolnej.

Krok 2. Podziel sumę z Kroku 1 przez liczbę punktów uzyskanych w odpowiedzi na pytania kontrolne („Poprawne Odpowiedzi na Pytania Kontrolne -Historyjki FP” + „Poprawne Odpowiedzi na Pytania Kontrolne -Historyjki Kontrolne”). Maksymalny Wynik = 1.0.

Jeśli chcesz, możesz obliczyć całkowity wynik dla Faux Pas- Testu Rozpoznawania Nietaktów poprzez dodanie wszystkich proporcji i podzielenie ich przez maksymalny wynik. Jednak, wynik całościowy prawdopodobnie nie będzie miał największej wartości informacyjnej.

Na kolejnej stronie znajdziesz same historyjki do wydrukowania i położenia przed badanym.

DBAJ O DRZEWA- WYDRUKUJ TEN DOKUMENT DWUSTRONNIE

Historyjka 1.

Wiktoria była na przyjęciu w domu u swojego przyjaciela Olka. Właśnie rozmawiała z Olkiem, kiedy inna kobieta podeszła do nich. To była sąsiadka Olka, która powiedziała: „Cześć”, po czym zwróciła się do Wiktorii i powiedziała: „Chyba się jeszcze nie poznałyśmy, mam na imię Maria, a ty?”

„Jestem Wiktoria”

„Czy ktoś chciałby coś do picia?”, zapytał Olek.

Historyjka 2. Mąż Heleny planował dla niej przyjęcie- niespodziankę z okazji jej urodzin. Zaprosił na nie Sonię, przyjaciółkę Heleny, i powiedział jej: „Nie mów nikomu, szczególnie Helenie”. Dzień przed przyjęciem, Helena była w domu Sonii i Sonia rozlała kawę na nową sukienkę, która wisiała na krześle. „O nie!” powiedziała Sonia, „Miałam ją założyć na twoje przyjęcie”. „Jakie przyjęcie” zapytała Helena. „Chodź” powiedziała Sonia „Zobaczmy czy da się jakoś tę plamę wywabić”

Historyjka 3. Jakub poszedł na zakupy, by wybrać sobie koszulę pasującą do jego garnituru. Sprzedawca pokazał mu kilka koszul. Jakub popatrzył na nie i w końcu znalazł taką, która była we właściwym kolorze. Ale kiedy poszedł do przymierzalni i przymierzył ją, nie pasowała na niego. „Obawiam się, że jest zbyt mała” powiedział do sprzedawcy. „Proszę się nie przejmować” powiedział sprzedawca, „W przyszłym tygodniu będziemy mieli dostawę większych rozmiarów”. „Świetnie. W takim razie wtedy przyjdę” powiedział Jakub.

Historyjka 4. Julka niedawno wprowadziła się do nowego mieszkania. Julka poszła na zakupy i kupiła nowe zasłony do swojej sypialni. Kiedy zakończyła urządzenie mieszkania, jej przyjaciółka Lilka przyszła ją odwiedzić. Julka oprowadziła ją po mieszkaniu i zapytała: „Jak ci się podoba moja sypialnia?”. „Te zasłony są okropne” powiedziała Lilka „Mam nadzieję, że kupisz sobie nowe!”

Historyjka 5. Robert poszedł ostrzyć się do fryzjera. „Jak Pana ostrzyć?” zapytał fryzjer. „Chciałbym mieć taką samą fryzurę jak teraz, tylko krótszą o dwa centymetry”, odpowiedział Robert. Fryzjer podstrzygł trochę nierówno z przodu, więc musiał ostrzyć resztę krócej, żeby się wyrównało. „Obawiam się, że jest trochę krócej niż pan chciał” powiedział fryzjer. „Oj tam” powiedział Robert „Odrośnie”.

Historyjka 6. Janek zatrzymał się na stacji benzynowej po drodze do domu, by zatankować. Po zatankowaniu podał kasjerowi swoją kartę kredytową. Kasjer włożył ją do czytnika przy kasie. „Przykro mi” powiedział „Czytnik nie akceptuje pana karty”. „Hmm, a to ciekawe” powiedział Janek. „No trudno, zapłacę gotówką”. Dał kasjerowi pięćdziesiąt złotych i powiedział: „Napelnilem bak bezołowiową”.

Historyjka 7. Sylwia jest trzyletnią dziewczynką o okrągłej buzi i z jasnymi włosami. Sylwia jest w domu swojej cioci Karoliny. Zadzwoił dzwonek i ciocia Karolina otworzyła drzwi. To była Małgosia, sąsiadka.

„Cześć” powiedziała ciocia Karolina „Miło, że wpadłaś”.

Małgosia powiedziała „Cześć”, potem popatrzyła na Sylwię i powiedziała: „O, chyba jeszcze nie poznałam tego chłopczyka. Jak masz na imię?”

Historyjka 8. Joasia wzięła swojego psa Ziotka do parku na spacer. Rzuciła mu patyk, żeby aportował. Po jakimś czasie Paulina, sąsiadka Joasi, akurat przechodziła. Rozmawiały przez parę minut. Potem Paulina zapytała „Idziesz do domu? Może pójdziemy razem?” „Jasne” powiedziała Joasia. Zawołała Ziotka, ale on był zajęty ganiem za gołębiami i nie przyszedł. „Wygląda na to, że on nie chce jeszcze wracać” powiedziała „Chyba zostaniemy jeszcze trochę”. „Ok” powiedziała Paulina „To do zobaczenia później”.

Historyjka 9. Joanna grała jedną z głównych ról w zeszłorocznym przedstawieniu szkolnym i w tym roku także bardzo chciała zagrać główną rolę. Zapisala się na zajęcia teatralne, a wiosną zgłosiła się na casting do przedstawienia. W dniu, gdy zostały ogłoszone decyzje o przydziale ról, poszła przed lekcjami sprawdzić listę osób, które dostały role.

Nie została jej przydzielona główna rola, a zamiast tego otrzymała tylko drobną rolę. Pobieгла do swojego chłopaka na korytarzu i powiedziała mu, co się stało. „Przykro mi” powiedział „Musisz być rozczarowana”. „Tak” odpowiedziała Joanna „Muszę się zastanowić czy wezmę tę rolę”.

Historyjka 10. Jacek był w bibliotece. Odszukał książkę o żegludze śródziemnomorskiej, którą chciał wypożyczyć i poszedł do biurka bibliotekarki, by mogła ją mu wypożyczyć. Kiedy zajrzał do portfela, odkrył, że zostawił swoją kartę biblioteczną w domu. „Przepraszam” powiedział do kobiety za biurkiem „Chyba zostawiłem kartę biblioteczną w domu”. „Nie szkodzi” odpowiedziała „Proszę mi podać swoje nazwisko, jeśli jest pan w komputerze, to mogę wypożyczyć panu książkę, jeśli pokaże mi pan swój dowód osobisty”.

Historyjka 11. Agata Rogalska, menedżer w firmie komputerowej ABCO Software Design, zwołała zebranie dla swoich pracowników. „Mam wam coś do powiedzenia” powiedziała „Maciej Gromkiewicz, jeden z naszych księgowych, jest chory na raka i przebywa w szpitalu”
Wszyscy ucichli, wiadomość do nich powoli dochodziła, kiedy Andrzej, inżynier oprogramowania, wszedł do sali spóźniony. „Hej, slyszalem fajny kawał wczoraj!” powiedział Robert „Co śmiertelnie chory pacjent powiedział do swojego lekarza?”
Agata powiedziała „Dobrze, zajmijmy się teraz sprawami firmowymi”.

Historyjka 12. Michał, dziewięcioletni chłopiec, zaczął naukę w nowej szkole. Właśnie korzystał z jednej ze szkolnych toalet, kiedy Tomek i Piotrek przyszli umyć ręce. Tomek powiedział do Piotrka: „Znasz tego nowego? Ma na imię Michał. Dziwnie wygląda, co nie? I do tego jest bardzo niski!”. Michał wyszedł z toalety i wtedy Tomek i Piotrek zobaczyli go. Piotrek powiedział: „O, cześć, Michał! Idziesz grać teraz w piłkę nożną?”

Historyjka 13. Kuzyn Kasi, Szymon, przyszedł do niej w odwiedziny i Kasia upiekła specjalnie dla niego szarlotkę. Po obiedzie Kasia powiedziała: „Upiekłam ciasto specjalnie dla ciebie. Jest w kuchni”.

„Mmmm” odpowiedział Szymon „Pysznie pachnie! Uwielbiam ciasta, pomijając oczywiście szarlotkę”.

Historyjka 14. Maja kupiła swojej przyjaciółce Ani kryształową miskę jako prezent ślubny. Wesele Ani było bardzo duże i otrzymała bardzo wiele prezentów.

Mniej więcej rok później, Maja przyszła do Ani na obiad. Maja niechcący zrzuciła butelkę wina na kryształową miskę i miska się stłukła. „Bardzo przepraszam. Rozbiłam miskę” powiedziała Maja. „Nie przejmuj się” powiedziała Ania „Wcale mi się nie podobała. Ktoś mi ją dał w prezencie ślubnym.”

Historyjka 15. W szkole podstawowej nr 47 był konkurs na opowiadanie. Każdy mógł w nim wystartować. Grupa piątoklasistów zgłosiła swoje opowiadania. Hani bardzo podobało się jej własne opowiadanie, które zgłosiła do konkursu.

Kilka dni później, wyniki konkursu zostały ogłoszone: Hania nie została nagrodzona, ale jej kolega z klasy, Kuba, zajął pierwsze miejsce. Następnego dnia Hania siedziała na ławce z Kubą. Kuba powiedział „Wygrać w tym konkursie było naprawdę łatwo. Wszystkie pozostałe opowiadania były naprawdę beznadziejne”. „Gdzie powiesz swój dyplom?” zapytała Hania.

Historyjka 16. Olek był w restauracji. Wylał niechcący kawę na podłogę. „Przyniosę panu kolejną filiżankę kawy” powiedział kelner. Kelner nie wracał przez jakiś czas.

Wojtek był innym klientem restauracji, czekał koło baru by zapłacić rachunek. Olek podszedł do Wojtka i powiedział „Rozlałem kawę koło mojego stolika. Czy mógłby pan to wytrzeć?”

Historyjka 17. Elżbieta czekała na autobus na przystanku. Autobus się spóźniał i Elżbieta stała już od dłuższego czasu. Miała 65 lat i długotrwałe stanie męczyło ją. Kiedy autobus wreszcie przyjechał, było w nim tłoczno i nie było wolnych miejsc. Elżbieta zauważyła swojego sąsiada Sławka, stojącego w korytarzu autobusu. „Witaj Elżbieto” powiedział Sławek „Długo czekałaś?” „Okolo 20 minut” odpowiedziała Elżbieta. Młody mężczyzna, który siedział na jednym z siedzeń, wstał. „Przepraszam, czy chciałaby Pani usiąść?”.

Historyjka 18. Grzegorz właśnie zaczął pracę w nowej firmie. Pewnego dnia, w pomieszczeniu socjalnym, Grzegorz rozmawiał z nowym kolegą Pawłem: „Co robi twoja żona?” zapytał Paweł. „Jest prawniczką” odpowiedział Grzegorz.

Parę minut później do pomieszczenia weszła Ewa, wyglądająca na poirytowaną. „Właśnie miałam najgorszą rozmowę telefoniczną” powiedziała do nich. „Prawnicy są strasznie aroganccy i chciwi. Nie znoszę ich.” „Chciałabyś pójść ze mną by rzucić okiem na te raporty?” Paweł zapytał Ewę. „Nie teraz” odpowiedziała „Muszę napić się kawy”.

Historyjka 19. Marek kupił nowy samochód, czerwonego Peugeota. Kilka tygodni po zakupie, cofając samochód wjechał w samochód swojego sąsiada Tadek, w stare zjeżdżone Volvo. Jego nowy samochód w ogóle się nie uszkodził i nie uszkodził też za bardzo samochodu Tadek - tylko mała ryska na lakierze koło koła. Pomimo tego, poszedł do domu Tadek i zapukał do drzwi. Kiedy Tadek otworzył, Marek powiedział „Bardzo cię przepraszam. Zarysowałem ci właśnie samochód”.

Tadek wyszedł z domu by przyjrzeć się temu i powiedział: „Nie przejmuj się. To było niechcący.”

Historyjka 20. Alicja poszła do sklepu mięsnego kupić mięso. W sklepie było tłoczno i głośno. Zapytała sprzedawcę „Czy są kurczaki z wolnego wybiegu?”. Sprzedawca pokiwał głową i zaczął pakować dla niej pieczonego kurczaka.

„Przepraszam” powiedziała Alicja „Chyba mówiłam trochę za cicho. Zapytałam czy są kurczaki z wolnego wybiegu.”

„A, przepraszam” powiedział sprzedawca „Niestety się skończyły”.